

[Niels Helveg Petersen]

Det, der indtil nu har tegnet sig om tekster for den økonomisk-monetære union, ser ikke ud til at skulle volde problemer for Danmark. Det, der tegner sig, er jo, at den afgørende fase, hvor man etablerer den fælles institution, systemet af europæiske centralbanker, og hvor man låser valutaerne endeligt fast i forhold til hinanden, kommer vi til at tage stilling til på et senere tidspunkt, f.eks. i 1996 eller måske i 1997 på grundlag af nøje vurderinger, og uden at der er nogen automatik indbygget. Til den tid vil det selvfølgelig også være en forudsætning for at kunne træffe beslutningerne, at inflationsraterne, renten og budgetforholdene i de enkelte lande er bragt mere på linje med hinanden, end de er i dag. Ellers vil sådanne beslutninger i praksis ikke kunne lade sig gøre.

Om den politiske union skal jeg indskrænke mig til at gøre bemærkninger om to hovedspørgsmål. Der er under overskriften »politisk union« en lang rad af vigtige spørgsmål. Jeg skal i denne sammenhæng i dag koncentrere mig om to hovedspørgsmål.

Det første er miljøspørgsmålet, og jeg synes, at den dagsorden, der er foreslået på vegne af Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre, meget godt slår et meget vigtigt signal fra Danmark fast på dette tidspunkt. Der er behov for at signalere, at flertalsafgørelser om miljø er et vigtigt synspunkt for Danmark, og jeg er helt overbevist om, at det er det for Europa som helhed. Det ville være umådelig værdifuldt for udviklingen i miljøpolitikken i hele det europæiske område, at man kunne få frem flertalsafgørelser om mindstekrav. Det ville betyde et virkelig reelt fremskridt i miljøpolitikken, og derfor finder jeg det helt berettiget, at dette spørgsmål får en fremtrædende placering ved vores debat i dag. Det kan blive et stærkt og vigtigt dansk bidrag til den europæiske diskussion. Jeg synes, det er et rigtigt sted at sætte ind.

Så skal jeg gøre nogle få betragtninger om det udenrigs- og forsvarspolitiske samarbejde, det sikkerhedspolitiske samarbejde inden for EF, i lyset af regeringskonferencerne.

Ministerens sympati for dansk medlemskab af Vestunionen er jo kendt, og det skinner også igennem i den tale, ministeren har holdt. Jeg skal ikke heller lægge skjul på, hvad der er Det Radikale Venstres holdning. Efter et radikalt standpunkt er der intet grundlag for – som verden ser ud – at ændre den danske holdning til

Vestunionen. Jeg synes ikke, det er aktuelt med dansk medlemskab, og jeg vil da godt tage et par af de argumenter op, som ministeren anfører.

Men lad mig da, inden jeg gør det, sige, at jeg synes, den videre diskussion og afklaring af partiernes standpunkter vedrørende dette bør finde sted inden for rammerne af Det Sikkerhedspolitiske Udvalg. Jeg synes, det er dér, arbejdet skal gøres. Dér er der mulighed for, at partierne kan arbejde sig frem til, skal vi sige mere afrundede, mere afklarede synspunkter, end det er muligt at gøre ved dagsordener her i salen.

Ministeren anfører, at man kunne se Vestunionen som en slags mulighed for en garanti for de østeuropæiske lande, de lande, som ikke vil kunne få nogen garanti af NATO. Men jeg har svært ved at se, at Vestunionen kan opstille nogen sikkerhedsgaranti. I forhold til den store nabo mod øst med det store militære potentiel – og det bør vi ikke noget øjeblik forbi – er NATO ikke er i stand til at stille en sikkerhedsgaranti over for de østeuropæiske lande, end mindre er selvfølgelig Vestunionen i stand til at stille en sikkerhedsgaranti. Jeg mener, man stikker også Østeuropa blår i øjnene, hvis man antyder, at dette er muligt i dag. Det er det ikke.

Så kunne man sige: Jamen er Vestunionen så et egnet kontaktforum, forhandlingsforum, i forholdet mellem Østeuropa og Vesteuropa? Jeg har svært ved at se det. Der findes allerede inden for NATO veludviklede kontakter imellem NATO-landene og de østeuropæiske lande, hvor der er ambassadører knyttet til NATO-arbejdet, og hvor der er en veludviklet dialog. Jeg har svært ved at se, at Vestunionen her opfylder noget behov, som ikke i øjeblikket allerede er opfyldt. Jeg har svært ved at se, at Vestunionen her kan gøre noget i samarbejdet med Østeuropa, som ikke allerede gøres – og efter min mening gøres bedre – inden for det bestående NATO-samarbejde.

Efter min opfattelse har verden i dag ikke brug for – og Europa ikke brug for – et nyt militært samarbejde eller en ny militær alliance. Det engelske tidsskrift *The Economist* stiller netop i sit sidste nummer det spørgsmål: Hvordan ville man kunne undgå, at et sådant europæisk samarbejde inden for Vestunionen, eller hvordan det ellers skulle organiseres, på sigt